

LHB-Liitto ry:n asiantuntijalausunto

18.10.2022

HE 189/2022 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sukupuolen vahvistamisesta ja
siihen liittyviksi laeiksi

Iiris Vesala ja Leena Teräs

Lausunnon pääkohdat

Kohderyhmän muutos

Väärinkäytökset ja rikosoikeus

Sukupuolivaikutusten arviointi

Sukupuolisanasto lainsäädännössä

Vankeinhoito ja naisvangit

LHB-Liiton kanta

- LHB-Liitto kannattaa nk. translain uudistamista.
- Lisääntymiskyvyttömyysvaatimus tulee poistaa lainsäädännöstä
- Sukupuolen vahvistamista ei tulisi sallia ilman diagnoosia sukupuolidysforiasta eli ilman lääketieteellistä selvitystä

Kohde- ryhmän muutos

- Koskee kaikkia suomalaisia, ei vain transsukupuolisia
- Sukupuoli kuvaisi subjektiivista sukupuolikokemusta, jota ei voi falsifioida, todentaa eikä kyseenalaistaa.

Väärinkäytökset

- Hakemusta ei voitaisi hylätä → ilmoitusmenettely
- Altis väärinkäytökselle
- Lain väärinkäyttämistä ei voidontaa eikä siitä rangaista
- Voiko hakemuksella todistettavasti syyllistyä rekisterimerkintärikokseen tai petokseen?

Rikosoikeus

- Seksuaalivähemmistöihin kohdistuvat viharikokset
- Vihamotiivi vaikea todentaa, jos on epäselvää, kuka kuuluu seksuaalivähemmistöön

Sukupuoli- vaikutusten arviointi

- Sukupuolivaikutusten arviointia ei ole huomautuksista huolimatta tehty
 - Velvollisuus kaikissa lainvalmisteluissa
- Ei-toivotut vaikutukset muihin ihmisryhmiin jääneet näkymättömiin
- Mm. seksuaalivähemmistöt, naisvangit, naisurheilu, naisten omat tilat, uskonnolliset vähemmistöt, tilastot

Sukupuoli- sanasto lainsäädän- nössä

- Suomen lainsäädännössä ei ole määritelty käsitteitä sukupuoli, nainen, mies, äiti ja isä
- Lakiesitys muuttaa käsitteiden sisältöä ja edellyttää, että koko valtaväestö hyväksyy uudet merkitykset
- Kerrannaisvaikutukset kaikkeen lainsäädäntöön ja yhteiskunnallisiin käytäntöihin

Vankeinhoito

- Naisvangit erityisen haavoittuva ryhmä
- Suurella osalla traumatausta
- Naisvangit tarvitsevat nais erityisiä palveluita

Vankeinhoito

- Lakiesitys ei jätä mahdollisuutta estää esim. ei-väkivaltaista miespuolista talousrikollista siirtymästä naisten vankilaan
- Tulisi vaatia lääketieteellistä selvitystä
- Vankia sijoitettaessa tulisi ottaa huomioon naisten etu ja tämä tulisi myös kirjata lakiin

Kiitos!

Iiris Vesala ja Leena Teräs
LHB-Liitto ry

